

”וְאֶהְיֶה אֵת ה' אֱ-לֹהֶיךָ כְּכֹל לְבָבְךָ – בְּשֵׁנֵי יִצְרִיךָ, בִּיצֵר טוֹב וּבִיצֵר רָע.“
 לאהוב את ה' ביצר הרע – נשמע קצת מוזגם, לא? ואיך בכלל אמורים לעשות את זה?

קודם כל, בצורה פסיבית. אתה עומד בניסיון, מתאפק, ולא מניח לרוחות זרות להוריד אותך מהפסים. כשאתה כובש את היצר, ובמקום להיגרר אתה מגלה שליטה במצב, אתה עובד את ה' ביצר הרע. כך מנהלים את החיים בגבורה. אבל זה לא הכול, זו רק ההתחלה. היצר הוא שותף פעיל ומלא בעבודת ה'. הוא נוטל חלק מרכזי בהתנהלות החיים של האדם המאמין. הקב"ה לא נטע בנו שום כוח לבטלה, אין שום מרכיב באישיות שלנו שהוא שלילי לחלוטין. בלי תאוות האכילה, לא היינו יכולים להתקיים אפילו יום אחד; כדי לקדם את המדע וההשכלה, לא תזיק מעט קנאת סופרים המרבה חכמה; אם אנחנו רוצים לבנות חברה מוסרית למופת, נזדקק לכמה מנות של שנתת הרשע והשחיתות.

כשכוחות החיים הללו זורמים ללא הכוונה מסודרת, הם מוליכים אותנו למחוזות לא טובים. לכן הם נקראים 'יצר הרע', אם נשכיל להשתמש באופן מועיל ובריא בנטיות הטבעיות שלנו, אם נדע כיצד לתעל אותן לאפיקים הנכונים, אז נאהב את ה' בלב שלם, ביצר הרע.

דרך אמירת הברכה וכבודה | הלכות

טוב לומר את הברכה בקול רם, כי הקול מעורר את הכוונה, ועל ידי כך גם יוכלו חבריך לזכות בעניית 'אמן' ויתרבה קידוש השם בעולם. מצד הדין, צריך המברך לומר את הברכה לפחות בקול חלש, כדי שלכל הפחות הוא ישמע את עצמו מברך. בדיעבד, אם הוציא את הברכה בשפתיו בקול חלש כל כך שלא הגיע לאוזנו – יצא ידי חובה. אבל אם לא הוציא את הברכה בשפתיו אלא רק הררה בה – לא יצא ידי חובה, ועליו לחזור ולברך.

הואיל ובכרות הנהנין נקבעו כדי להודות ולשבח לה, מן הראוי לאומרו באופן מכובד. אמרו חכמים: "לא יזרוק ברכה מפיו", כלומר, לא יאמר את הברכה במהירות, כאילו הייתה עליו כמשא כבד שהוא רוצה להיפטר מחובתה.

מכבוד הברכה שלא לעשות מלאכה בעת אמירתה. אפילו מלאכה קלה אסורה, למשל, אין לסדר את הצלחות והסכ"ם בעת ברכת המזון.

מותר לומר ברכות בהליכה, ורק ברכת המזון שהיא חשובה במיוחד צריכה להיאמר בישיבה. (מתוך 'פניני הלכה' ברכות א, ז)

דברים שבלב | לא לחוץ

"נו, איפה הוא?" שואל הביט בחשש בשדה הקרב. הפלשתים מתקדמים בקצב מסחרר. יש להם אלפי מרכבות, פרשים מיומנים ומספר עצום של חיילים. "מלכנו, למה אנחנו מחכים?!" שומע שואל את היועץ הבכיר שלו. "הפלשתים כובשים עיר אחרי עיר. העם רואה שאנחנו לא עושים דבר ובורח. תראה, התחלנו עם שלושת אלפים חיילים, ועכשיו אנחנו רק שש מאות. הצבא מתפרק."

"אבל שמואל הנביא ביקש שאחכה לו", הוא חושב. כבר שבוע אנחנו מחכים, ועדיין אין סימן לבואו. הצבא מתפורר. המוטיבציה ירדה פלאים. כל ראשי הצבא אומרים שאם נחכה עוד קצת זמן לא יהיה עם מי להלחם. אני צריך לקבל אחריות. בטח הנביא התכוון שאחרי שבעה ימים כבר לא אחכה לו. אולי קרה לו משהו בדרך והוא מתעכב. ברור שבמצב שבו אנחנו נמצאים הוא רוצה שאקריב כבר לפני ה' ואתחיל להילחם.

שואל מקריב את העולה. לפתע הוא רואה את שמואל הנביא מגיע. שואל ניגש אליו לברכו. 'שלום עליכם, נביא האלוקים', 'שלום וברכה, מלך ישראל. למה הקרבת קרבן לה' לפני בואי?' שואל אותו שמואל. 'ראיתי שלא הגעת, והעם התחיל להתפורר, והפלשתים מתקרבים עד שכמעט הגיעו לכאן, כמעט והתחילה המלחמה בעל כרחי. לא רציתי להתחיל להילחם לפני שאני מקריב עולה לה'.

פני שמואל נפלו. 'היית צריך לחכות עוד קצת. לא להיכנס ללחצים הרבים שהיית בהם', אמר בקול שקט. 'אני מבין שזה היה קשה מאוד, ושכל הנתונים היו לרעתך. אך לעומת כל זאת עמד הציווי מאת ה' לחכות עד שאגיע', המשיך. 'לא עמדת בניסיון ובלחץ. לכן ממלכתך לא תיכונן לעד. היא תימסר ביד אדם שיוכל לעמוד בניסיונות הקשים ולא לזוז כמלאו נימה מדברי ה'.

אחת ההתמודדויות הקשות ביותר של המנהיג היא העמידה על האמת למרות הלחצים הרבים שמרחפים על ראשו. מאז ימיו של שואל המלך עד ימינו אנו, מנהיגי ישראל נתונים בלחץ קשה של אמות העולם. המבחן למנהיגות אמת הוא ללכת עם דברי ה' למרות כל האימונים והלחצים, למרות כל החששות והפחדים. דווקא הרגשת העוונה כלפי רצון ה' תיתן למנהיג את הגבורה הפנימית ואת הכוח לעמוד איתן מול הרוחות הסוערות עד לגאולה גדולה.

כל פרנס שמנהיג את הציבור בנחת, זוכה ומנהיגם לעולם הבא.
 (סנהדרין צב.)

